

MED. SESTRA STAŠA RUPNIK

Vse prezgodaj se je 1. novembra lani poslovila od nas medicinske sestra Staša Rupnik. Rodila se je 8. maja 1921 v Ljubljani, se tod šolala in leta 1941 diplomirala na šoli za medicinske sestre. Kot zavedna Slovenka se Staša ni hotela udejstvovati pod okupatorjem. Povezana z Osvobodilno fronto je kot aktivistka zbirala sanitetni material za narodnoosvobodilno vojsko, kot strokovna zdravstvena delavka pa je pomagala in delovala, kjerkoli je bilo potrebno. Zato so ji pozneje za aktivistično delo v času narodnega odpora priznali dvojna službena leta.

Takoj po osvoboditvi je bila njena prva služba v vojaški bolnišnici v Goričanah. Velike potrebe, da se po vojni čimprej organizira sestrška služba, so jo poklicale v bolnišnico v Valdojuri, od koder se je po enem letu odpravila v Dolenjske Toplice in Šentjernej na Dolenjskem, kjer je delovala kot terenska medicinska sestra. Nato je v Ljubljani obiskovala enoletni podiplomski tečaj za patronažne sestre in se z dodatno izobrazbo za delo v patronažni službi zaposlila na Igu pri Ljubljani, kasneje pa v Ajdovščini in Pržanju pri Ljubljani. Njeno zadnje službeno mesto je bilo v zdravstvenem domu Ljubljana-Moste.

Zaradi težke bolezni je morala leta 1969 prekiniti z delom in oditi v predčasni pokoj. Kljub temu pa smo njene sodelavke še vedno pričakovale, da se vrne med nas in k svojim varovancem, za katere je živela in se jim razdajala vse dni svojega poklicnega življenja. Poklic, za katerega se je zavestno odločila, predvsem pa delo v zdravstvenem varstvu žene in otroka je bilo smoter njenega življenja. Izredno inteligentna, vsestransko izobražena in široko razgledana medicinska sestra je Staša uspela na vseh delovnih mestih v svojih prizadevanjih in zaupanih ji nalogah.

Številni njeni znanci in sodelavci, v še večji meri pa varovanci se bodo Staše Rupnikove spominjali kot poštene in prizadevne zdravstvene delavke. Tudi po svoji človeški dolžnosti je ljudi, ki so ji bili zaupani, poiskala na njihovih domovih, jim po svojih močeh strokovno pomagala ter jih osveščala za boljše življenje.

V kolektivu medicinskih sester, kjer je delovala zadnja leta, se je izpraznilo mesto iskrene tovarišice in sodelavke, od katere smo se učili, jo imeli radi in jo spoštovali. Sestra Staša nam bo za vselej ostala svetel zgled dobre in vdane zdravstvene delavke — patronažne medicinske sestre.

Anica Lajevec

MED. SESTRA STANISLAVA ŠKRABEC

Globoko pretreseni ob sporočilu o neozdravljivi bolezni smo s tesnobo pričakovali dan, ki bo zaznamoval hudo izgubo spoštovane kolegice, ravnateljice Medicinske šole v Celju in dolgoletne članice upravnega odbora Zveze društev medicinskih sester Slovenije — med. sestre **Stanislave Škrabec**.

15. januarja smo jo spremili na zadnji poti v Ribnici na Dolenjskem. Tamkaj se je rodila pred 51 leti in preživela otroštvo v trdih razmerah siromašne družine. Le njena življenjska energija in neutešljiva želja po znanju jo je pripeljala v šolo za medicinske sestre v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1942. Zaposlila se je šele po osvoboditvi. Njeno prvo

delovno mesto je bilo na Ministrstvu za zdravstvo LR Bosne in Hercegovine. Pri vzpostavljanju sodobnega zdravstvenega varstva na nerazvitem področju, ki je med narodnoosvobodilnim bojem utrpelo še najhujše razdejanje, si je pridobila neprecenljive izkušnje. Le-te so izkristalizirale njene življenjske prvine: snovalke, organizatorice in vzgojiteljice.

Takšno smo spoznali l. 1950 v Sloveniji, najprej na Ministrstvu za zdravstvo pri trdem delu za uveljavitev dispanzerske metode v zdravstvenem varstvu žene in otroka, nato pri vodenju otroških jasli, takrat še povsem nove ustanove, pri organiziranju strokovne nege v Domu ostarelih na Bokalcah in leta 1954 pri ustanavljanju šole in internata za medicinske sestre v Celju, kjer se je ustalila. Postala je prva ravnateljica šole in hkrati vodja internata vse do svoje smrti.

S Stanislavo Škrabčevo se je od nas poslovila do kraja izoblikovana osebnost medicinske sestre. Zanj značilna je bila izjemna delovna vnema, odgovornost za prevzete naloge in življenjski optimizem. Zato je žela uspehe pri vsem, česar se je lotila, zato je premagovala hude življenjske preizkušnje in resno bolezen, ki ji je že zgodaj načela zdravje. Stroga do sebe in pravična do drugih je posvetila svoje življenje oblikovanju poklica in lika medicinske sestre najvišjih kvalit. Ker je bila globoko prepričana, da ima pri tem strokovna organizacija medicinskih sester največje poslanstvo, se je zvesto odzi-

vala njenim nalogam tako na območju celjskega društva kot v Zvezi društev med. sester Slovenije.

Kot odlična organizatorica se je zavedala, kako nujno in tesno sta povezani praksa in teorija. Bogato strokovno znanje, ki ga je neprestano izpopolnjevala in preskušala v praksi, jo je vodilo iz ozkih okvirov službenih dožnosti na širša področja, ki so posredno vezana na širjenje obzorja in soodločanje sodobnega zdravstvenega delavca v razvoju zdravstvene službe. Zato je poleg zahtevnih nalog vodenja šole in internata delovala za ustrezen razvoj vseh enot zdravstvenih zavodov, kjerkoli so se usposabljevale mlade medicinske sestre. Zato se je vključevala tudi v delo družbeno-političnih organizacij. Zlasti pomembno je bilo njeno delovanje v Svetu za zdravstvo in socialno varstvo v Celju. S kvaliteto svoje govorjene in pisane besede je bila iskana predavateljica in dopisovalka v reviji medicinskih sester, soavtorica delovnih programov in resolucij naših strokovnih zborovanj.

Površen opazovalec bi v njej težka odkril njen življenjski potencial, ostrino misli in jasnost v odločanju. Težko bi odkril tudi, da njen dnevni delovni program nikoli ni prezrl časa za splošno izobraževanje in da je njeno osebnost izpopolnjevala neizmerna ljubezen in skrb za edino hčerko in svojce. Če smo jo cenili kot sposobno kolegico, smo jo občudovali še posebej zaradi njene človečanske podobe.

Navzven skromno, a v notranjosti bogato življenje je zgorelo in se razdalo! Če komu, potem tudi njej velja stih slovenske pesnice Kristine Šulerjeve:

»Srce je dalo vse, kar je imelo,
nobene bilke zase ni poželo...«

Medicinskim sestram današnjega in jutrišnjega dne naj bo njen lik spodbuda pri nadaljnjem dopolnjevanju poklicnega dela. Naj se spomnijo, da je v vsaki nadaljnji stopnji razvoja bodisi pri negi bolnika, bodisi pri ohranjanju zdravja naših ljudi vtkan delež medicinske sestre Stanislave Škrabec.

Cita Bole

NEŠTETO CILJEV JE PRED NAMI, POTI NESTETO, KI DO NJIH DRŽE; NEŠTETO JE LJUDI MED NAMI, KI SVOJ EDINI CILJ ZGREŠE

Ciril Zlobec